

CENTRE FOR POLICY ALTERNATIVES
 විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය
 மார்முக் கொள்கைகளுக்கான நிலையம்

අංක 04/2018 සුරාබදු නිවේදනය අභියෝගයට ලක් කරමින් මූලික අයිතිවාසිකම් කඩවීම් සම්බන්ධයෙන් පෙත්සම් දෙකක් (02) ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට

2018 ජනවාරි මස 23 වන දින කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව : 2018 ජනවාරි මස 18 වන දින මුදල් සහ ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයා විසින් නිකුත් කරන ලද අංක 2054 -42 දරන අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ අඩංගු කරමින් නිකුත් කරන ලද 4/2018 දරන සුරාබදු නිවේදනයෙහි වලංගුභාවය අභියෝගයට ලක්කරමින් අද දින මූලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සම් දෙකක් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය හමුවේ ගොනුකර ඇත.

මෙම සුරාබදු නිවේදනය මගින් :

- (අ) වයස අවුරුදු 18 ට වැඩි කාන්තාවන් සඳහා මත්පැන් නිෂ්පාදනය, එකතුකිරීම, බෝතල් කිරීම, අලෙවි කිරීම හෝ ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා වන තහනම;
 - (ආ) මත්පැන් නිෂ්පාදනය, එකතු කිරීම, බෝතල් කිරීම, අලෙවි කිරීම හෝ ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා කාන්තාවන් සේවයේ යෙදවීම සඳහා වන තහනම;
 - (ඇ) කාන්තාවකට තානායම් පරිශ්‍රයක් තුළ මත්පැන් ලබාදීම සඳහා වන තහනම;
- යන කරුණු නැවත පනවා ඇත.

මෙම පෙත්සම් දෙක ගොනු කරන ලද්දේ ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ මූලික අයිතිවාසිකම් පරිච්ඡේදය යටතේ සහතික කරන ලද සුවිශේෂී අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනයට ලක්වීම පදනම් කොටගෙනය. මෙම පෙත්සම් දෙක මගින් ම පෙන්වාදෙනු ලබන ස්ථාවරය වන්නේ ඉහත සඳහන් කටයුතුවල කාන්තාවන් සැබැවින්ම යෙදී සිටීම හෝ නොසිටීම කෙසේ වුවද එම තෝරා ගැනීම සඳහා ඇයට හිමි අයිතිය පුරුෂයකු හා සමාන තත්ත්වයේ ලා සැලකිය යුතු බවයි.

මේ අතුරින් පළමු පෙත්සම ගොනු කරන ලද්දේ කාන්තාවන් පස් දෙනෙකු විසින් ස්වකීය අයිතිවාසිකම් උදෙසා මෙන්ම මහජන සුභසාධනය උදෙසා ය. එම කාන්තාවන් වනුයේ හවානි ෆොන්සේකා, සුමිකා පෙරේරා, අනුෂා කුමාරස්වාමි, ශ්‍රීන් සරූප් සහ මිනෝලි ද සොයිසා යන අයයි. මෙම පෙත්සම්කාරියන් පස්දෙනා දක්වා ඇති ආකාරයට අංක 04/2018 සුරාබදු නිවේදන මගින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ තුන්වන පරිච්ඡේදයේ 10 වන ව්‍යවස්ථාව (සිතීමේ නිදහස) 12 වන ව්‍යවස්ථාව 12(1) (නීතිය ඉදිරියේ සමානාත්මතාවය) - 12(2) (වෙනස්කොට සැලකීමෙන් මිදීමේ නිදහස) සහ 14 (1) (උ) (නීත්‍යානුකූල රැකියාවක නිරතවීමේ අයිතිය) යන මූලික අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වන බවයි .

දෙවන පෙත්සම ගොනුකරන ලද්දේ විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය සහ එහි විධායක අධ්‍යක්ෂ ආචාර්ය පී. සරවනමුත්තු මහතා විසින් මහජන සුභසිද්ධිය අරමුණු කරගෙනය. එම පෙත්සම මගින් පෙන්වාදෙනු ලබන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ ජනගහනයෙන් සැලකිය යුතු කොටසක් සමන්විත වන අවුරුදු 18 ට වැඩි කාන්තාවන්ට ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 10, 12(1) සහ 12 (2) ව්‍යවස්ථාවන් මගින් ලබා දී ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් මෙම ගැසට් පත්‍රය මගින් උල්ලංඝනය වන බවයි.

ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ සහතික කරන ලද ඇතැම් අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කිරීම් වලට අමතරව සිවිල් සහ දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුතිය (ICCPR) සහ කාන්තාවන්ට එරෙහි සියලු ම ආකාරයේ වෙනස්කම් පිටුදැකීමේ සම්මුතිය (CEDAW) වැනි ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ක්‍රියාවට නැගීම සඳහා කැප වී ඇති අනෙකුත් සම්මුතීන් ට ද මෙම තහනම පටහැනි වේ. CEDAW සම්මුතිය මගින් කාන්තාවන්ට එරෙහිව සිදුවන සියලුම ආකාරයේ වෙනස්කොට සැලකීම් ජාත්‍යන්තර නීති කඩකිරීමක් ලෙස සලකනු ලැබේ. 2017 CEDAW වාර්තාවේ අන්තර්ගත නිර්දේශ දෙකක් වූයේ කාන්තාවන්ට එරෙහි සියලුම ආකාරයේ වෙනස්කොට සැලකීම් තහනම් කිරීම සඳහා නීති සම්පාදනය කිරීම සහ සියලු ව්‍යවස්ථාපිත නීති මෙම සම්මුතිය සමග අනුකූල වන සේ සැලකීමයි. මීට අමතරව CEDAW වාර්තාව මඟින් ශ්‍රී ලංකා රජයට තවදුරටත් නිර්දේශ කර සිටියේ කාන්තාවන්ගේ නීතිය ඉදිරියේ සමානාත්මතාව සහ වෙනස් කොට සැලැකීමෙන් මිදීමේ නිදහස ආරක්‍ෂා වන පරිදි නීති සම්පාදනය කරන අතරම CEDAW සම්මුතියේ අඩංගු අයිතිවාසිකම් රට තුළ බලාත්මක කරන ලෙසයි ¹.

ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සවිස්තරාත්මක සැලැස්මක් සපයන “මානව හිමිකම් පිළිබඳ ක්‍රියාකාරී ජාතික සැලැස්මේ” 2017-2021 (NHRAP), ප්‍රධාන තේමාවක් ලෙස ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාව අන්තර්ගත වේ. එය (NHRAP) තවදුරටත් පෙන්වා දෙන්නේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතා නීති සම්මත කිරීම, ප්‍රතිපත්තින් සකස් කිරීම සහ කියාකාරී සැලසුම් සම්මත කිරීම මගින් රජය ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාව සාක්ෂාත් කර ගැනීමෙහිලා කටයුතු කරමින් සිටින බවයි.

තවද 2017 මැයි මස යුරෝපා සංගමය මඟින් GSP+ බදු සහනය ශ්‍රී ලංකාවට නැවත ලබාදෙනු ලැබීය. මෙම බදු සහනය නැවත ලබාදීමේ දී යුරෝපා සංගමය අවධාරණය කරන ලද්දේ CEDAW ඇතුළු ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් 27 ක අන්තර්ගත, මානව හිමිකම් වැඩිදියුණු කර මෙරට අනුගමනය කරනු ලබන බවට වූ කොන්දේසිය මත ය.

අවසාන වශයෙන්, 2015 සැප්තැම්බර් මාසයේදී ශ්‍රී ලංකාව එක්සත් ජාතීන්ගේ තිරසර සංවර්ධනය ඉලක්කයන් (SDGs) සඳහා අනුකූලතාවය දැක්වීමට සපුරා කරන ලදී.² විශේෂයෙන් එහි 5 වන ඉලක්කය වන්නේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මතාව වර්ධනය කිරීම සහ කාන්තාවන් සවිබල ගැන්වීමය. සියලු ආකාරයේ වෙනස්කම් පිටුදැකීම සඳහා වන බැඳීම (5.1) සහ ප්‍රතිපත්ති බලාත්මක කිරීම ලිංගික සමානාත්මතාව සහ බලගැන්වීම (5.C) ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහතික කිරීම යනාදිය අන්තර්ගත විය. ශ්‍රී ලංකා රජය මෙම ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සිය කැපවීම අවධාරණය කර ඇති අතර, ඉදිරි වසර වල දී ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන ක්‍රියාවලියේ දී අනුගමනය කරන ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතා ගිවිසුම් වලට සම්බන්ධව රජය මේ සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග අධීක්ෂණයට සහ විමර්ශනයට ලක් වනු ඇත.

¹ CEDAW Country Report 2017 para 12.
² United Nations Resolution A/RES/70/1